

**Pro gradu -tutkielma
Kuvataidekasvatus
Laura Ranta
Kevät 2019**

Kuvataidekasvatuksen työpaketti 2/3

Taideperustainen toimintatutkimus, jossa toimin sekä gradun tekijänä että opetusharjoittelijana. Tutkin, kuinka lappilaisia kuvataideopettajia osallistettiin etä- ja monimuoto-opetuksen ja verkko-oppiympäristön kehittämiseen ArkTOP -hankkeessa.

Keräsin aineistoa muun muassa ArkTOP -illassa tammikuun lopussa (aktivointitehtävä & Learning cafe), syventävän opetusharjoittelun ajalta syksyllä sekä harjoitteluiden loppukoonnissa

Keskeiset käsitteet

osallisuus, yhteissuunnittelu, arktinen visuaalinen kulttuuri, kuvataideopetus

Aineiston kerääminen ArkTOP -hankkeessa 2018

ArkTOP -ilta 31.1.2018

Lappilaisten ArkTOP -koulujen opettajien, Lapin yliopiston kuvataidekasvatuksen henkilökunnan ja pro gradun tekijöiden ensimmäinen yhteinen tapaaminen

Visuaalinen aineisto, muistiinpanot ja videomateriaali:

- 0 Aktivointitehtävä & Learning cafe
- 0 Keskustelut ja suunnittelutyö

Kokoontuminen 6.9.2018

Lappilaisten ArkTOP -koulujen ohjaavien opettajien ja harjoittelijoiden tapaaminen

Muistiinpanot ja äänitteet:

- 0 Etäopetuksen suunnittelu: laitteisto & käytännönjärjestelyt
- 0 Ohjaavien opettajien odotukset ja kokemukset harjoittelun alkaessa

Syventävä harjoittelu Loka- ja marraskuu 2018

- Ranua
- Salla
- Utsjoki
- Sodankylä

Muistiinpanot, WhatsApp-keskustelut ja äänitteet:

- 0 Etä- ja monimuoto-opetuksen kokeiluja
- 0 Ranuan ja Sodankylän kurssisisällön yhteissuunnittelut
- 0 Harjoittelijoiden ja pro gradun tekijöiden yhteinen tapaaminen 28.11.2018:
 - 0 Etäopetuksen seuraaminen Utsjoelle
 - 0 Vierailu Sodankylään

ArkTOP -harjoitteluiden koonti 19.12.2018

ArkTOP -koulujen ohjaavien opettajien, harjoittelijoiden, Lapin yliopiston kuvataidekasvatuksen henkilökunnan ja pro gradun tekijöiden viimeinen tapaaminen tällä kokoonpanolla

Videomateriaali ja muistiinpanot:

- 0 Kokemusten jakaminen

ArkTOP -ilta

31.1.2018

Osallistujat

Lapin yliopistolla: kuvataideopettajat Rovaniemeltä, Sodankylästä, Ranualta & Sallasta, pro gradun tekijät ja hankkeessa mukana olevat Lapin yliopiston kuvataidekasvatuksen henkilökunta
Etäyhteydellä: kuvataideopettaja Utsjoelta

Aktivointitehtävä

- Opettajat saivat valintansa mukaan yksin tai pienryhmissä toteuttaa julisteen
- Julisteet esiteltiin yhteisesti

Arktinen visuaalinen - tässä ja nyt! -juliste

- Mitä pitäisi nähdä? Onko vain yksi? Mikä/Kuka on unohdettu? Ketä ei kuulla? Kuka saa näkyä?
- Mitä haluat tuoda esille omasta kunnastasi? Uusia näkökulmia? Herättäviä huutoja!
- Materiaalit **Oman julisteesi** luontiin:
 - Pohja: Printti interaktiivisesta kuvasta: leikkaaminen ja muokkaaminen
 - aikakauslehdet, paperit, maalit & kynät

Learning cafe

- Neljä litoposteriarkkia, jotka sisälsivät kysymyksiä
- Kysymykset käsittelivät ArkTOP -hankkeen etenemistä, toiveita, ehdotuksia, mahdollisuuksia jne
- Opettajat saivat vapaasti valiten pohtia pareittain tai pienryhmissä vastauksia kysymyksiin ja kirjata niitä ylös

Arktinen visuaalinen kulttuuri

Syventävä harjoittelu
2018

Sodankylä, Ranua, Utsjoki & Salla

Kuvat ja kulttuurit (KU1) Tavoitteet (LOPS2015):

- Tutkii kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin sisältöjä, ilmiöitä, prosesseja ja toimintatapoja .
- Käyttää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin keinoja kuvailmaisussaan ja tekee omakohtaisia ratkaisuja.
- Ymmärtää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkityksen omassa elämässään, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa.

Tehtävänannot

Sodankylä & Ranua: omakuvamaalaus ja kantaaottava juliste

- Lappilainen taide tehtävänantojen esimerkeissä
 - Sodankylä & Ranua:
 - Omakuva: Reidar Särestöniemi & Merja Aletta Ranttila
 - Juliste: kantaaottava taide: Kaija Kiuru (Sodankylästä): paikallinen taide
 - Lisäksi Ranualla:
 - Helena Junttilan teos [kuva-analyysin](#) esimerkkinä
 - [Korundivierailu](#): kuva-analyysi Kuvitteellinen kohtaaminen -näyttelystä, jossa laajasti edustettuna pohjoinen nykyaide & Lumen maa -näyttely osallistava toiminnallinen näyttelykierros: oma kokemus

Utsjoki & Salla

- Arktisen visuaalisen kulttuurin pohtiminen tehtävänantojen kautta
 - Utsjoki/Salla: [Utsjoki-/Salla-meemi](#) - teoksen viestissä oli tarkoitus välittyä pohjoinen, paikallinen erityisyys jollain tapaa huumorin kautta. Linopainanta.
 - Utsjoki: [Turismia, turismia-tehtävä](#) - työssä oli tarkoitus viestiä kuvallisesti omista mielipiteistään Lapin turismista. Esitystapa tuli olla abstrahoitu. Sekatekniikka.